

Lausunto

11.06.2021

Asia: VN/489/2021

Begäran om utlåtande om regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om grundläggande utbildning, lagen om yrkesutbildning och gymnasielagen

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Finlands Svenska Lärarförbunds utlåtande om regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om grundläggande utbildning, lagen om yrkesutbildning och gymnasielagen

Finlands Svenska Lärarförbund understöder förslaget om en ny paragraf 3a i lagen om grundläggande utbildning där man skulle stadga om att man alltid ska i första hand se till barnets bästa vid planeringen och anordnande av samt beslutsfattande om utbildning. FSL stöder också förslaget om att motsvarande skrivningar förs in i lagen om yrkesutbildning och i gymnasielagen. Vi anser att motiveringarna för skrivningen kan behöva preciseringar över vad som är barnets bästa. FSL har alltid ansett att permitteringar av lärare allvarligt äventyrar barnens rätt till en läroplansenligt undervisning och således inte är till barnets bästa.

Finlands Svenska Lärarförbund FSL ser positivt på att regeringen vidtagit åtgärder för att förhindra mobbning, trakasserier och våld i skolorna och läroanstalterna. FSL stöder förslaget om att man klart i lagtexten om elevens skyldigheter förbjuder eleven att mobba och att även preciserar att eleven ska handla så att hen inte äventyrar andra elevers, läroanstaltsgemenskapens eller studiemiljöns säkerhet. Att motsvarande skrivningar också föreslås läggas till även i lagen om yrkesutbildning är bra. I gymnasielagen finns redan skrivningen.

I lagen om grundläggande utbildning föreslås en ändring gällande möjligheten att förvägra en elev rätten att delta i undervisningen. Enligt förslaget skulle möjligheten att förvägra undervisning utökas med en dag från nuvarande. FSL föreslår att möjligheten att förvägra undervisning skulle utökas till tre dagar på motsvarande sätt som i yrkesutbildningen och i gymnasiet. De elevvårdsåtgärder som

föreskrivs i lagförslaget kan med nuvarande resurser inte garanteras om förvägran gäller endast en dag. I motiveringarna till lagen framkommer inte heller någon anledning till varför man inom den grundläggande utbildningen skulle ha ett avvikande förfaringssätt från yrkesutbildningen eller gymnasiet. FSL föreslår att man i samband med att lagen revideras också preciserar övervakningsskyldigheten av eleven under den tid som eleven förvägras undervisning. Enligt nu gällande lagstiftning kan eleven efter att ha förvägrats undervisning inte lämnas oövervakad. Det blir då oklart hur man ska förfara om vårdnadshavaren inte har möjligheter att orda hämtning av eleven från skolan.

Den föreslagna preciseringen i förordningen om grundläggande utbildning som ger även skolans rektor rätt att ge en elev kvarsittning, uppmana en elev att lämna klassrummet eller att utföra uppgifter efter skoldagens slut är bra. Samtidigt som denna ändring görs så kunde en ändring göras så att det inte endast är elevens lärare utan att det är en lärare i skolan som har de ovan nämnda befogenheterna. Enligt nu gällande lagstiftning är det endast elevens lärare som har dessa.

I lagen om yrkesutbildning och gymnasielagen föreslås ändringar så att rektorn och lärarna skulle få en skyldighet att meddela om sådan mobbning, trakasserier eller sådant våld i skolan eller på skolvägen som kommit till deras kännedom till vårdnadshavarna till de studeranden som gjort sig skyldiga till detta eller som varit offer för detta. Det är viktigt att det klart framkommer att lärarnas och rektorernas ansvar och befogenheter inte sträcker sig till skolresor. För saker som inträffat under skolresan kan inga påföljder följa från skolan och skolans ordningsregler kan inte omfatta skolresorna. Det primära ansvaret för att reda ut det som skett under skolresan ligger hos studerandena och hos deras vårdnadshavare. Lärarna och övrig skolpersonal samt elevvårdspersonal kan bistå och stöda de inblandade med att reda ut det skedda.

I lagförslagen för andra stadiets utbildning föreslås rektorns rätt att besluta om avstängning av en läropliktig studerande för högst tre månader att minskas. FSL föreslår att denna rätt för rektor att besluta om avstängning för högst tre månader ska bibehållas. De kollegiala organ som nämns i lagförslaget kan vara svårt att sammankalla på kort varsel. De kommunala organen består av kommunala beslutsfattare och dessa har nödvändigtvis inte den sakkunskap om tillfällig avstäng som skulle behöva. Ett kollegialt organ är inte nödvändigtvis till fördel för den studerande.

Utlåtandets centrala innehåll

- Bra att det stiftas om att barnets bästa ska styra beslutsfattandet
- Bra att mobbning förbjuds
- Rätt att förvägra en elev att delta i undervisningen i grundläggande utbildning kunde följa samma mönster som på andra stadiet, tre dagar.
- Då en elev förvägras rätt att delta i undervisningen bör övervakningsskyldigheten preciseras.
- Bra att också skolans rektor ges rätt att tilldela kvarsittning eller att ha en elev att utföra uppgifter efter skoldagen. En ändring av elevens lärare till skolans lärare föreslås.
- Viktigt att precisera att skolan inte kan reda ut mobbning eller våld som skett under skolresor. Skolan kan heller inte ha ordningsregler för skolresorna.
- Rektorernas rätt att fatta beslut om tillfällig avstängning av en läropliktig studerande för högst tre månader bör inte minskas.

Inger Damlin

förbundsordförande

Jan-Mikael Wikström

förbundssekreterare

Wikström Jan-Mikael
 Finalands svenska lärarförbund FSL